

PSYM 2015

Pohjoismaisen Speditööriiton
yleiset määräykset

VOIMASSA 1.1.2016 LUKIEN

SUOMI - FINLAND

Nämä määräykset tulevat voimaan 1.1.2016 ja ne ovat lopputulos neuvotteluista, jotka on käyty Pohjoismaisen Speditööriliiton ja alla mainittujen järjestöjen välillä:

TANSKA The Danish Chamber of Commerce (Dansk Erhverv)	NORJA Confederation of Norwegian Enterprise (NHO) ja Federation of Norwegian Industries (Norsk Industri)	SUOMI Kansainvälinen kauppakamari ICC Suomi ja Rahdinantajien neuvottelukunta RNK	RUOTSI The Confederation of Swedish Enterprise
--	---	---	---

JOHDANTO

Nämä Pohjoismaisen Speditööriliiton yleiset määräykset määrittelevät huolitsijan ja toimeksiantajan oikeudet ja velvollisuudet toisiaan kohtaan sekä sisältävät määräykset huolitsijan vastuusta kuljetusoikeuden eri konventioiden mukaan, kuten CIM, CMR, Haag-Visbyn -säännöt sekä Montrealin konventio, mukaan lukien niiden myöhemmät muutokset.

Kansallisesta lainsäädännöstä johtuen erityiset määräykset ja/tai säännökset voivat tulla sovellettaviksi kussakin Pohjoismaisen Speditööriliiton jäsenmaassa.

SOVELTAMINEN

1 §

Nämä määräykset on tarkoitettu vain ja yksinomaan Pohjoismaisen Speditööriliiton jäsenen sovellettaviksi.

Pohjoismaisen Speditööriliiton jäsenyhdistys voi kuitenkin oman maansa osalta nimenomaisesti ilmoittaa, että kyseisen jäsenyhdistyksen maassa myös muut kuin jäsenyritykset voivat soveltaa näitä määräyksiä.

VERKOSTOVASTUULAUSEKE

2 §

Jos tietyn kuljetusmuodon käyttämisestä on erityisesti sovittu tai jos osoitetaan, että katoaminen, väheneminen, vahingoittuminen tai viivästyminen on tapahtunut, kun tavaraa kuljetettiin tietyllä kuljetusmuodolla, huolitsijan vastuu määräytyy kyseistä kuljetusmuotoa koskevien lainmääräysten ja yleisesti käytettyjen kuljetusehtojen mukaisesti sikäli kun kyseiset lainmääräykset ja ehdot poikkeavat näiden määräysten 6 §:n 2 ja 3 momentista tai 15-21 §:istä.

HUOLINTASOPIMUS

3 §

A. Palvelut

Huolintasopimukseen voivat sisältyä:

- tavarankuljetus-, edustus- ja välityspalvelut,
- logistiikkapalvelut, toimitusketjun hallintapalvelut ja neuvontapalvelut,
- tavarankäily- ja varastointipalvelut,
- ahtauspalvelut ja laivameklaritoiminta (rahaussopimusten välittäminen ja laivanselvitys)
- muut palvelut, joita voivat esimerkiksi olla tullaus, muut tullaukseen ja arvonlisäveroon liittyvät palvelut, toimeksiantajan avustaminen julkisoikeudellisten velvollisuuksien täyttämiseksi, avustaminen vakuutusasioissa sekä avustaminen vienti- ja tuontiasiakirjojen laadinnassa.

B. Huolitsija sopimusosapuolena

- 1) Huolitsija on vastuussa sopimusosapuolena 2 §:n ja 15-21 §:ien mukaisesti kaikista niistä palveluista, jotka hän on ottanut suorittaakseen, lukuun ottamatta jäljempänä kohdassa 3 C mainittuja tapauksia. Huolitsija on lisäksi vastuussa muista osapuolista, joita huolitsija on käyttänyt sopimuksen täyttämiseen puolestaan.
- 2) Nämä ehdot soveltuvat sekä niihin osapuoliin, jotka suorittavat palveluita huolitsijalle sopimuksen täyttämiseksi, että huolitsijaan itseensä riippumatta siitä, millä perusteilla vaatimukset kohdistetaan huolitsijaan tai tämän käyttämään osapuoleen. Huolitsijan ja muiden osapuolten yhteenlaskettu enimmäisvastuu rajoittuu siihen määrään, mitä näissä määräyksissä huolitsijan vastuusta on määrätty.

C. Huolitsija välittäjänä

Huolimatta edellä mainitusta 3 B.1 kohdasta huolitsija voi välittäjänä ottaa suorittaakseen palveluja tai niiden osia 22-24 §:ien mukaisesti, mikäli huolitsija ei suorita kyseisiä palveluja omista nimistään tai omaan lukuunsa. Edellytyksenä on, että huolitsija erityisesti ilmoittaa toimeksiantajalle, että hän suorittaa palvelut pelkästään välittäjänä. Välittäjänä toimiessaan huolitsija ei ole vastuussa muista osapuolista vaan ainoastaan omista työntekijöistään.

D. Varastointi

Huolitsijan veloitteet varastoinnin tai säilytyksen osalta on määritelty jäljempänä 25 §:ssä.

E. Yleinen käytäntö ym.

Sen lisäksi mitä on erityisesti sovittu, sovelletaan yleistä käytäntöä ja yleisesti käytettyjä ehtoja siinä määrin kuin ne eivät poikkea näistä määräyksistä.

TOIMEKSIANTAJA

4 §

Näissä määräyksissä pidetään toimeksiantajana sitä, joka on tehnyt sopimuksen huolitsijan kanssa tai joka on tullut toimeksiantajan tilalle. Toimeksiantajan vastuusta määrätään 26 §:ssä.

YLEISET MÄÄRÄYKSET

TEHTÄVÄN SUORITTAMINEN

5 §

Osapuolet, tiedostaan asian tärkeyden, ovat velvolliset antamaan toisilleen tarpeelliset tiedot tehtävän suorittamiseksi tai täyttämiseksi. Huolitsija sitoutuu suorittamaan palvelut, noutamaan tavarankäilyä, huolehtimaan siitä tai järjestämään sen käsittelyn sopimusehtojen mukaisesti ja toimeksiantajan kannalta tarkoituksenmukaisella tavalla ja yleisesti käytetyillä kuljetusvälineillä sekä reiteillä.

Jos huolitsija ja toimeksiantaja käyttävät sähköisiä asiakirjoja näyttönä kuljetusta tai muita palveluita koskevasta sopimuksesta, se katsotaan tehdyksi, kun huolitsija antaa hyväksynnän sisältävän sähköisen kuitin.

Huolitsijan tehtävän laajuutta koskevat ohjeet on tiedotettava huolitsijalle suoraan. Kauppalaskussa olevat tiedot, joiden mukaan tavara on myyty jälkivaatimuksella tai lähetysohjeisiin sisältyvä arvoilmoitus, eivät näin ollen merkitse sitä, että huolitsijan kuuluisi periä laskun osoittama määrä tai ottaa vakuutus.

Ellei toisin ole sovittu, tavaroiden lastaaminen ja purkaminen on toimeksiantajan velvollisuus ja ahtaaminen ja kiinnittäminen on huolitsijan velvollisuus.

6 §

Huolitsija on velvollinen näyttämään, että hän on sopimuksen mukaisesti valvonut huolellisesti toimeksiantajan etuja.

Huolitsija ei voi vedota näiden määräysten vastuusta vapauttaviin tai sitä rajoittaviin tai todistustaakan siirtymistä koskeviin sääntöihin, mikäli osoitetaan, että huolitsijan alihankkija on tahallaan, tai huolitsija itse tai hänen omat työntekijät ovat tahallaan tai törkeällä huolimattomuudella aiheuttaneet vahingon, viivästyksen tai muun menetyksen, ellei 2 §:stä muuta johdu.

Mikäli olosuhteita, jotka aiheuttivat tavaroiden katoamisen, vähentymisen, vahingoittumisen tai viivästyksen niiden ollessa huolitsijan hallussa, ei voida osoittaa, että asiaa ei itsessään pidetä osoituksena huolitsijan törkeästä huolimattomuudesta.

7 §

Huolitsija on vastuussa siitä, että tavara noudetaan, kuljetetaan ja luovutetaan kohtuullisessa ajassa (ilman aikalupausta). Arvioitaessa ajan kohtuullisuutta on otettava huomioon huolitsijan muuttamattomuus tai muutoin sopimuksen teon yhteydessä antamat tiedot arvioidusta nouto-, kuljetus- ja saapumisajasta.

Huolitsija on vastuussa siitä, että tavara noudetaan, kuljetetaan ja luovutetaan sen ajan kuluessa (aikalupausta), joka on

- kirjallisesti sovittu erityisenä aikataulukuljetuksena, tai
- annettu kirjallisena tarjousedellytyksenä, jonka huolitsija on nimenomaisesti hyväksynyt, tai
- huolitsijan kirjallisessa tarjouksessa, jonka toimeksiantaja on hyväksynyt.

8 §

Jos huolitsijan täytyy tehtävää suorittaessaan toimia niin, ettei hän hanki ensin ohjeita, katsotaan hänen toimivan toimeksiantajan lukuun ja tämän vastuulla.

Jos syntyy sellainen vaara, että haltuun otetun tavarankäily arvo vähenee, tai jos vaara syntyy tavarankäily ominaisuuksien vuoksi henkilöille, omaisuudelle tai ympäristölle, eikä toimeksiantajaa tavata, tai jos hän ei ensi tilassa kehotuksen saatuaan huolehdi tavarankäily poiskuljetuksesta, huolitsija on oikeutettu ryhtymään tarvittaviin toimenpiteisiin tavarankäily suhteen. Jos katsotaan tarpeelliseksi, on huolitsijalla oikeus myydä tavara turvallisella tavalla. Tavarankäily, jota uhkaa pilaantuminen tai voimakas arvokäily väheneminen tai joka aiheuttaa välitöntä vaaraa, huolitsija voi olosuhteiden mukaan ilman ennakkoilmoitusta myydä toimeksiantajan lukuun, tehdä vaarattomaksi tai hävittää.

Saamansa myyntivastikkeen, josta on vähennettävä kohtuulliset myynnin johdosta aiheutuneet kustannukset, huolitsija on velvollinen välittömästi tilittämään toimeksiantajalle.

Huolitsijan on mahdollisimman pikaisesti tiedotettava toimeksiantajalle suoritetuista toimenpiteistä. Hänen on vaadittaessa tosittein vahvistettava näihin liittyvien kustannusten määrä sekä osoitettava, että hän on noudattanut asianmukaista huolellisuutta kulujen ja riskien rajoittamiseksi.

Suorittamistaan maksuista huolitsijalla on oikeus periä erityinen maksupalkkio.

9 §

Kolmannen henkilön toimenpiteistä tai laiminlyönnistä aiheutuneesta vahingosta, viivästyisestä tai muusta menetyksestä huolitsija on velvollinen reklamoidaan tätä vastaan sekä ilmoittamaan asiasta viivyytystä toimeksiantajalle, kuitenkin ainoastaan silloin kun huolitsijalla tai tämän työntekijöillä on ollut tai olisi tullut olla tieto kyseisestä vahingosta, viivästyksestä tai menetyksestä. Huolitsijan on tällaisessa tapauksessa ilmoitettava asiasta toimeksiantajalle, ja hänen on yhteisymmärryksessä tämän kanssa ryhdyttävä tarpeellisiin toimenpiteisiin toimeksiantajan korvausvaateiden varmistamiseksi siltä, joka on aiheutanut vahingon tai katoamisen tai siltä, joka siitä vastaa. Lisäksi hänen on pyynnöstä avustettava toimeksiantajaa tämän kiistassa kolmannen henkilön kanssa.

Huolitsijan on pyynnöstä luovutettava toimeksiantajalle ne oikeudet ja vaatteet, joita huolitsijalla voi olla kolmannen henkilön kanssa solmimansa sopimuksen takia.

10 §

Huolitsijan tekemä tarjous perustuu toimeksiantajan hänelle antamiin, sopimuksen täyttämiseksi tarvittaviin tietoihin tai olosuhteisiin, joita huolitsija muuten voi pitää tavanomaisina sopimuksen tarkoittamassa toimeksiannossa.

11 §

Riippumatta siitä, mitä mahdollisesti on sovittu toimeksiantajan maksuvelvollisuudesta kauppa- tai kuljetussopimuksen mukaisesti muun kuin huolitsijan kanssa, toimeksiantaja on velvollinen, huolitsijan kanssa sopimiensa ehtojen mukaisesti, huolitsijan vaatimuksesta korvaamaan huolitsijalle tämän saamiset, jotka perustuvat sopimukseen (palkkio, ennakko, kulujen korvaus) mukaan lukien huolitsijan ennakkomaksu kustannuksista, asianmukaisia tositteita vastaan.

Ellei muuta ole sovittu ja mikäli tavaraa ei sopimuksen mukaisesti ole luovutettu kuljettamista varten eikä tehtävää tästä syystä voida kokonaisuudessaan tai osittain toteuttaa sovitusti, tai tilanteissa, joissa tehtävän suorittaminen estyy huolitsijan tai tämän alihankkijoiden vaikutusmahdollisuuksien ulkopuolella olevista syistä, eikä tehtävää tästä syystä voida toteuttaa sovitusti, huolitsijalla on oikeus sovittuun rahtiin ja muuhun korvaukseen vähennettynä sillä määrällä, jonka huolitsija on säästänyt tai kohtuudella olisi voinut säästää sen vuoksi, että tehtävää ei tarvinnut suorittaa.

Edellä mainittu soveltuu myös tilanteeseen, jossa huolitsija on antanut toimeksiantajalle maksulykkäystä siihen asti, kunnes tavara on tullut perille määränpäähen.

12 §

Palveluista, joita selvästi tarvitaan nimenomaisesti sovitun tai huolitsijan tehtävään normaalisti sisältyvän palvelun lisäksi, mukaan lukien huolitsijan suorittamista palveluista johtuvat lisäkustannukset, huolitsija on oikeutettu saamaan lisäkorvauksen. Korvaus määräytyy samojen periaatteiden mukaan kuin huolintasopimukseen sisältyvissä palveluissa.

LUOTTAMUKSELLISUUS JA TIETOTURVA

13 §

Osapuolet sitoutuvat käsittelemään kaikkea toiselta osapuolelta saamaansa tietoa luottamuksellisesti.

Kumpikin osapuoli vastaa siitä, että sen työntekijät ja neuvonantajat noudattavat huolintasopimuksessa osapuolille asetettuja velvoitteita.

Osapuolet sitoutuvat asianmukaisin teknisin ja rakenteellisin toimenpitein turvaamaan palvelujensa tietoturvan ja tietojärjestelmässään käsiteltävien tietojen säilymisen ja käyttämisen huomioiden toimintonsa, tietoliikenteensä sekä järjestelmänsä laitteiden ja ohjelmien turvallisuuden samoin kuin tietosisällön luottamuksellisuuden ja eheyden.

Pääsy huolitsijan tai toimeksiantajan tietojärjestelmiin tulee toteuttaa tavalla, joka takaa tietojärjestelmän turvallisuuden.

Osapuolet sitoutuvat kohtuulliseen huolellisuuteen noudattaessaan edellä mainittuja velvoitteita ottaen huomioon käytettävissä oleva teknologia sekä asiaan liittyvät riskit ja kustannukset.

Tässä 13 §:ssä asetetut velvoitteet säilyvät huolitsijan ja toimeksiantajan välillä huolintasopimuksen päättymisen jälkeen.

PIDÄTYS- JA PANTTIOIKEUS

14 §

Huolitsijalla on pidätys- ja panttioikeus hänen valvonnassaan olevaan tavarahan sekä kaikkien tavaraa rasittavien kustannusten - palkkio ja varastovuokra niihin mukaan luettuina - että hänen kaikkien muiden samalta toimeksiantajalta edellä 3 §:n tarkoitamiin tehtäviin perustuvien saataviensa vakuudeksi.

Jos tavara häviää tai tuhoutuu, on huolitsijalla sama oikeus korvausmääriin, jotka vakuutusyhtiö, rahdinkuljettaja tai joku muu suorittaa.

Ellei huolitsijan erääntynyttä saatavaa makseta, on huolitsija oikeutettu turvallisella tavalla myymään tavarasta niin paljon, että kustannusten lisäksi hänen yhteenlasketut saatavansa tulevat katetuiksi. Mikäli mahdollista, huolitsijan tulee hyvissä ajoin tiedottaa toimeksiantajalle toimenpiteistä, joihin hän aikoo ryhtyä tavarahan myymiseksi.

ERITYISET MÄÄRÄYKSET

HUOLITSIJAN VASTUU SOPIMUSOSAPUOLENA

15 §

Huolitsija on sopimusosapuolena vastuussa 2 §:n ja 16-21 §:ien mukaisesti tavarahan katoamisesta, vähenemisestä ja vahingosta sen haltuun ottamisen ja luovuttamisen välisenä aikana sekä tavarahan noudon ja luovutuksen viivästyisestä.

Mikäli huolitsijan vaikutusmahdollisuuksien ulkopuolella olevasta syystä tehtävän suorittaminen on tai tulee mahdolliseksi suorittaa huolintasopimuksen ehtojen mukaisesti, tai tilanteissa joissa olosuhteet estävät huolitsijaa toimittamasta tavaraa sovitusti niiden saavuttua sovittuun toimituspaikkaan, huolitsija on vastuussa tavarasta 6 §:n ensimmäisen kappaleen mukaisesti, ellei toimeksiantajan kanssa tehdä erillistä sopimusta asiasta.

16 §

Huolitsija on vapaa vastuusta, jos katoaminen, väheneminen, vahinko tai viivästyminen on aiheutunut

- a) toimeksiantajan virheestä tai laiminlyönnistä
- b) tavarahan käsittelystä, lastauksesta, ahtauksesta, kiinnittämisestä tai purkamisesta, josta toimeksiantaja tai hänen puolestaan toiminut henkilö on huolehtinut.
- c) tavarahan omasta luonnollisesta erityisestä alttiudesta vahingoittumiselle, kuten murtumiselle, vuodolle, itseytytykselle, mädäntymiselle, ruostumiselle, käymiselle, haihtumiselle sekä kylmän, lämmön tai kosteuden arkuudelle.
- d) puuttavasta tai puutteellisesta pakkauksesta
- e) tavarahan virheellisestä tai epätäydellisestä osoittamisesta tai merkitsemisestä
- f) tavaraa koskevien tietojen virheellisyydestä tai epätäydellisyydestä
- g) avonaisen ajoneuvon käytöstä, milloin se on tavanomaista tai siitä on sovittu.
- h) olosuhteista, joita huolitsija ei ole voinut välttää ja joiden seurauksia hän ei ole voinut estää.

Rahoista, arvopapereista ja muista kalleuksista huolitsija vastaa ainoastaan, jos siitä on erikseen sovittu.

17 §

Korvaus tavarahan katoamisesta tai vähenemisestä lasketaan kauppalaskuun merkityn arvon mukaisesti, ellei osoiteta, että samanlaatuisen tavarahan markkina-arvo tai käypä arvo sinä aikana ja siellä, missä huolitsija oli ottanut tavarahan huostaansa, oli toinen. Toimeksiantajan tulee osoittaa, ettei vahingoittuneella tavaralla ole jäännösarvoa. Korvausta ei suoriteta antiikkiarvosta, tunnearvosta eikä muusta erityisestä tavarahan arvosta.

Edellä olevan lisäksi korvataan kadonneen tavarahan rahtikustannukset, tullimaksut ja muut kuljetukseen liittyvät maksut. Huolitsija ei ole tämän lisäksi velvollinen korvaamaan muuta vahinkoa, kuten menetetyistä kalvavaroista tai menetetyistä markkinoista aiheutunutta vahinkoa tai mitään muuta vahinkoa riippumatta sen luonteesta.

18 §

Korvaus tavarahan vahingosta on se määrä, joka vastaa arvon vähentymistä. Tämä määrä lasketaan siten, että sitä tavarahan arvoa määrätään 17 §:n 1 momentin mukaisesti, alennetaan sillä prosenttimäärällä, jolla tavarahan arvo on vahingon johdosta vähentynyt. Tämän lisäksi korvataan vastaavassa määrin kustannukset, joita tarkoitetaan 17 §:n 2 momentin ensimmäisessä lauseessa. Tämän lisäksi ei huolitsija ole velvollinen korvaamaan mitään muuta vahinkoa.

19 §

Viivästys

A. Jos tavara noudetaan, kuljetetaan tai luovutetaan myöhemmin kuin mitä 7 §:n ensimmäisessä kappaleessa on sanottu, on huolitsijan korvattava toimeksiantajalle sellaiset välittömät ja kohtuulliset kustannukset, jotka sopimusta tehtäessä saattettiin katsoa viivästymisen todennäköisiksi seurauksiksi. Huolitsijan on kuitenkin korvattava enintään se määrä, joka vastaa tehtävästä sovittua rahtia tai muuta korvausta.

B. Tapauksissa, joissa kuljetussopimus on sisältänyt 7 §:n toisessa kappaleessa tarkoitetun aikalupauksen, huolitsijan on, ellei muuta ole sovittu, sovitun kuljetusajan ylityessä hyvitettävä toimeksiantajalle rahti tai muu kuljetuksesta sovittu korvaus. Hyvitystä ei kuitenkaan ole tehtävä, jos viivästyminen on johtunut olosuhteista, jotka ovat huolitsijan oman vaikutuspiirin ulkopuolella. Euroopan sisäisissä maantiekuljetuksissa huolitsija vastaa kuitenkin myös siitä, mikä sisältyy hänen alihankkijansa vaikutuspiiriin. Toimeksiantajan katsotaan kärsineen rahdin määrää vastaavan vahingon, ellei osoiteta, että vahinko on tätä pienempi. Viimeksi mainitussa tapauksessa hyvitystä maksetaan ainoastaan vahinkoa vastaava määrä.

20 §

Viivästyksen muuttuminen katoamiseksi

A. Toimeksiantajalla on oikeus vaatia korvausta tavarahan katoamisesta, jos luovutusta ei ole tapahtunut

- kansainvälisissä maantiekuljetuksissa 30 päivän kuluessa sovitun määräajan kulumisesta, tai mikäli erityistä aikaa ei ole sovittu, 60 päivän kuluessa siitä, kun tavara otettiin kuljetettavaksi
- muissa kuljetusmuodoissa 60 päivän kuluessa siitä ajankohdasta, jolloin tavarahan olisi tullut saapua perille.

Toimeksiantajalla ei kuitenkaan ole oikeutta korvaukseen katoamisesta, jos huolitsija voi edellä mainitussa määräajassa osoittaa, että tavara on tallessa ja se voidaan luovuttaa kohtuullisessa ajassa.

B. Jos tavara on toimitettu huolitsijan virheellisen osoitteen mukaisesti tai muusta huolitsijasta johtuvasta syystä väärään paikkaan, huolitsijan tulee tehdä kohtuudella parhaansa ja pyrkiä toimittamaan tavara edelleen sovitun määränpäähen käyttäen samaa tai samantyyppistä kuljetusvälinettä kuin alun perin oli sovittu käytettäväksi, tai jota huolitsija oli käyttänyt. Mikäli huolitsija epäonnistuu tavarahan toimittamisessa sovitun määränpäähen omien vaikutusmahdollisuuksiensa piiriin johtuvista syistä, huolitsija korvaa toimeksiantajalle tavarahan 17 ja 18 §:ien mukaisesti perustuen arvoon, joka tavaralla olisi ollut alun perin sovitun luovutusaikana sovitussa määränpäässä. Olosuhteista riippumatta huolitsija on muusta vastuusta vapaa eikä hän vastaa muista tavarahan liittyvistä kustannuksista.

21 §

- A. Huolitsijan vastuu tavarankatoamisesta, vähenemisestä tai vahingoittumisesta rajoittuu 8,33 SDR:ään kilolta tavarankatoamisesta siltä osin kuin tavara on kadonnut, vähentynyt tai vahingoittunut.
- B. Huolitsijan vastuu noudon, kuljetuksen tai luovutuksen viivästyisestä rajoittuu rahdin määrään.
- C. Huolitsijan vastuu muista vahingoista rajoittuu 100.000 SDR:ään jokaista toimeksiantoa kohden.
- D. Mikäli osapuolet ovat sopineet erityisestä etuudesta koskien tavarankatoamista, voidaan korvausta toteutettavista lisämenetyksistä tai vahingosta vaatia sovittuun lisäarvoon asti riippumatta edellä mainituista kohdista A – C.
- E. Laskettaessa korvausta tavarankatoamisesta, vähenemisestä, vahingoittumisesta, viivästyisestä ja muista vahingoista noudatetaan 17-20 §:issä määriteltyjä korvausperiaatteita. Huolitsija ei ole velvollinen korvaamaan muuta vahinkoa, kuten menetystä kauppavoitosta tai menetetyistä markkinoista aiheutunutta vahinkoa tai mitään muuta vahinkoa riippumatta sen luonteesta.

HUOLITSIJAN VASTUU VÄLITTÄJÄNÄ

22 §

Huolitsija vastaa vahingosta, joka aiheutuu siitä, ettei hän ole noudattanut riittävästi huolellisuutta tehtävän suorittamisessa. Huolitsija ei vastaa kolmannen osapuolen toimenpiteistä eikä laiminlyönneistä kuljetuksessa, lastauksessa, purkamisessa, luovutuksessa, tullaussessa, varastoinnissa, perimistehtävissä tai missään muissa huolitsijan välittämässä palveluissa. Huolitsijan huolellisuutta arvioitaessa tulee ottaa huomioon se, mitä huolitsija on tiennyt tai hänen olisi tullut tietää koskien kolmatta osapuolta. Lisäksi tulee ottaa huomioon toimeksiantajan antamat tiedot tehtävän luonteesta kuin myös muu tieto, jolla on merkitystä sopivaa kolmatta osapuolta valittaessa.

Rahoista, arvopapereista ja muista kalleuksista huolitsija vastaa ainoastaan, jos tästä on erikseen sovittu.

23 §

Laskettaessa korvausta tavarankatoamisesta, vähenemisestä, vahingoittumisesta, viivästyisestä ja muista vahingoista, noudatetaan 17-21 §:issä määriteltyjä korvausperiaatteita.

24 §

Huolitsijan vastuu 3 C kohdassa mainituista tehtävistä on rajoitettu 50.000 SDR:ään jokaista toimeksiantoa kohden, ja kokonaisuudessaan 500.000 SDR:ään yhdestä ja samasta tapahtumasta.

Huolitsijan vastuu ei kuitenkaan missään tapauksessa ylitä:

- viivästyksen osalta huolitsijalle tehtävästä sovitun korvauksen määrää,
- tavarankatoamisen, vähentymisen tai vahingoittumisen tilanteissa 8,33 SDR:ää kilolta tavarankatoamisesta siltä osin kuin tavara on kadonnut, vähentynyt tai vahingoittunut,
- kaikissa muissa vahingoissa summaa, joka vastaa huolitsijalle tehtävästä sovitun korvauksen viisinkertaista (5) määrää.

VARASTOINTI

25 §

- A. Huolitsijan velvollisuudet tehtävistä sopimusosapuolena, vrt. 3 B §:

Ellei toimeksiantaja ole antanut kirjallisesti muuta ohjetta, huolitsijan tulee omista nimissään ja toimeksiantajan lukuun merkitä palo-, vesi- ja murtovakuutus, joka perustuu tavarankatoamisesta arvoon varastoinnin alkaessa + 10 %. Ellei toimeksiantaja ole ilmoittanut huolitsijalle tavaroiden arvoa, tällöin huolitsija saa arvioida tavaroiden arvon. Toimeksiantaja kantaa riskin tavaroiden hinnan väärin arvioimisesta.

Tavarankatoamisesta, vähenemisestä tai vahingosta, jota edellä tarkoitettu vakuutus ei kata tai jos sellaista vakuutusta ei ole otettu huolitsijan toimesta, huolitsija vastaa virheensä tai laiminlyöntinsä perusteella 17-18 §:ien ja 21 §:n mukaisesti ja niissä mainituin rajoituksin.

Huolitsijan kokonaisvastuu suhteessa kaikkiin toimeksiantajiin samastapahtumasta aiheutuneista vahingoista on rajoitettu 500.000 SDR:ään.

Viivästyksestä huolitsija vastaa 19-20 ja 21 B §:ien mukaisesti.

- B. Lisäksi seuraavat määräykset soveltuvat:

- Huolitsijan tulee tarkastaa ja kuitata vastaanotetuiksi kokonaiset kolli.
Hänellä ei kuitenkaan ole vastuuta niiden sisällöstä ja piilevästä vahingosta. Toimeksiantajan vaatimuksesta huolitsijan on suoritettava varaston kokonaisinventaario.
Mikäli kokonainen kolli rikkoutuu vastaanoton jälkeen, tulee huolitsijan rikkoutumisen tapahduttua välittömästi reklamoida puutteellisuudesta tai vahingosta, jonka hän on havainnut tai joka hänen olisi pitänyt havaita.
- Ellei toimeksiantaja ole antanut erityisiä ohjeita tavarankatoamisesta, huolitsijalla on oikeus edellyttää, että hän toimii riittävän huolellisesti, vapaasti valita eri säilytystapojen välillä.
- Jos varastoitu tavara ominaisuuksiensa vuoksi saattaa aiheuttaa vahinkoa henkilöille tai omaisuudelle, on toimeksiantaja heti velvollinen viemään tavarankatoamisesta pois.
- Toimeksiantajan on viimeistään varastoinnin alkaessa ilmoitettava huolitsijalle osoite, johon tavaraa koskevat ilmoitukset on lähetettävä ja josta ohjeet annetaan. Toimeksiantajan on myös välittömästi tiedotettava huolitsijalle mahdollisista osoite- ja muutosmuutoksista.

- C. Nämä varastointia koskevat määräykset eivät koske ehtojen 15 §:n 2 momentissa tarkoitettuja tilanteita.

TOIMEKSIANTAJAN VASTUU

26 §

Toimeksiantaja on velvollinen korvaamaan huolitsijan vahingon sekä huolehtimaan siitä, ettei huolitsija joudu lopullisesti kärsimään tälle aiheutunutta vahinkoa tai menetystä eikä kantamaan vastuuta vahingosta, joka aiheutuu siitä, että:

- tavaroita tai toimeksiantoa koskevat tiedot ja dokumentit ovat virheellisiä, epäselviä tai epätäydellisiä
- tavarat ovat puutteellisesti pakattu, merkitty tai selvitetty, tai että tavarat on toimeksiantajan tai tämän puolesta toimivan osapuolen toimesta virheellisesti lastattu, ahdattu tai kiinnitetty
- tavaralla on sellaisia vahinkoa aiheuttavia ominaisuuksia, joita huolitsija ei kohtuudella ole saattanut havaita
- huolitsija on velvollinen maksamaan tullia tai muita virallisia maksuja tai asettamaan vakuuden, ellei kyseinen velvoite johdu huolitsijan huolittomuudesta
- tavarat ovat laittomia, virheellisiä, puutteellisia tai ne eivät täytä niitä koskevia sääntöjä tai määräyksiä, tai tavaroiden epäillään tai näytetään loukkaavan kolmannen osapuolen tekijän- tai teollisoikeutta, tai että tarvittavat viralliset luvat eivät ole kunnossa maahantuontia, maastavientä, käsittelyä, varastointia tai kuljettamista varten
- huolitsija kärsii suoraan taloudellista vahinkoa, joutuu maksamaan sakkoja tai rangaistuksia, huolitsijalle aiheutuu hallinnollisia kuluja tai menetystä tai vahinkoa liittyen huolitsijan lupiin tai lisensseihin.

Arvioitaessa toimeksiantajan vastuuta a- ja b -kohtien mukaisesti on otettava huomioon, onko huolitsija huolimatta siitä, että hän on ollut tietoinen tällaisesta olosuhteesta sen hyväksynyt tai laiminlyönyt huomauttaa toimeksiantajan tavaraa koskevasta toimenpiteestä.

Jos huolitsija rahdinantajan ominaisuudessa on joutunut velvolliseksi toimeksiantajan tavarankatoamisesta maksamaan osuuden yhteishaverista merirahdin ottajalle tai muusta edellä mainitusta syystä joutunut kolmannen henkilön vaatimusten kohteeksi, on toimeksiantaja velvollinen huolehtimaan siitä, ettei huolitsijalle aiheudu tästä vahinkoa.

REKLAMAATIO JA ERIMIELISYYDET

REKLAMAATIO

27 §

Huomautukset huolitsijaa vastaan on esitettävä ilman aiheutonta viivytystä.

Tavaraa vastaanotettaessa näkyvästä vahingosta tai vähentymisestä on reklamoida heti vastaanottotilanteessa ja muusta kuin ulkoisesti havaittavissa olevasta vahingosta tai vähentymisestä tulee reklamoida viimeistään seitsemän (7) päivän kuluessa tavarankatoamisesta.

Mikäli huomautusta ei tehdä edellä kuvatuissa aikarajoissa, todistustaakka siitä, että tavarankatoaminen tai vähentyminen on tapahtunut tavarankatoamisessa huolitsijan hallinnassa, on toimeksiantajan.

Reklamaatio, joka koskee muuta kuin tavarankatoamista tai vähentymistä, on tehtävä neljäntoista (14) päivän kuluessa siitä kun toimeksiantaja sai tietää tai hänen olisi pitänyt saada tietää olosuhteista, joihin huolitsijan vastuu perustuu. Jos sellaista reklamaatiota ei ole tehty, toimeksiantaja menettää asiassa kanneoikeutensa.

Jos tietyn kuljetusmuodon käyttämisestä on erityisesti sovittu tai jos osoitetaan, että katoaminen, väheneminen, vahingoittuminen tai viivästyminen on tapahtunut, kun tavaraa kuljetettiin tietyllä kuljetusmuodolla, sovelletaan kyseistä kuljetusmuotoa koskevaa lakia sekä yleisesti käytettyjä kuljetusehtoja, mikäli ne poikkeavat tämän 27 §:n määräyksistä.

VANHENTUMINEN (Tanska, Suomi ja Ruotsi)

28 §

Kanne huolitsijaa vastaan - kanneoikeuden menettämisen uhalla - on nostettava yhden vuoden (1) kuluessa.

Aika lasketaan

- tavarankatoamis- ja vahingoittumistapauksissa päivästä, jolloin tavara luovutettiin vastaanottajalle
- tavarankatoamis- ja kokonaiskatoamistapauksissa tai muussa vahingossa siitä ajankohdasta, jolloin viivästyminen, katoaminen tai muu vahinko aikaisintaan oli voitu todeta.
- kaikissa muissa tilanteissa ajankohdasta, jolloin syy, johon kanne perustuu, olisi aikaisintaan voitu todeta.

Tätä määräystä on sovellettava silloin, kun huolitsijan pääasiallinen liikepaikka sijaitsee Ruotsissa, Suomessa tai Tanskassa.

Jos tietyn kuljetusmuodon käyttämisestä on erityisesti sovittu tai jos osoitetaan, että katoaminen, väheneminen, vahingoittuminen tai viivästyminen on tapahtunut, kun tavaraa kuljetettiin tietyllä kuljetusmuodolla, sovelletaan kyseistä kuljetusmuotoa koskevaa lakia sekä yleisesti käytettyjä kuljetusehtoja, mikäli ne poikkeavat tämän 28 §:n määräyksistä.

ERIMIELISYYKSIEN RATKAISEMINEN

29 §

Huolitsijan ja toimeksiantajan välisessä erimielisyydessä osapuolten tulee ensisijassa pyrkiä löytämään ratkaisu neuvottelemalla. Jos osapuolet eivät neuvottele pysty löytämään ratkaisua, erimielisyys tulee ratkaista huolitsijan pääasiallisen liikepaikan yleisessä tuomioistuimessa. Oikeuskäsitelyssä tulee noudattaa huolitsijan pääasiallisen liikepaikan lainsäädäntöä.